

Előzetési feltételek
helyben hához hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttár sora 20 kr.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírná-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Inség.

(—h.) Nem jó az ördögöt falra fes-
teni, mert megjelenik. Az ellenzéki la-
pok azonban igyekeznek egymáson tul-
tanni az inség sötétebb színekké váló
esetelésében, mely némelyek szerint
lesz, mások szerint már van. Minden
időben jó szolgálatot tettek a közügy-
nek azok, akik a helyzetet sem pesszi-
miztikus, sem optimiztikus, hanem ob-
jektív szemüvegen át szemlélték s nem
a céljaiknak megfelelő hangulat csiná-
lása, hanem a helyzetnek megfelelő ja-
vaslatok ajánlása végett emelték fel sza-
vukat. Ezek mellé kívánunk sorakozni
mi is, midőn a helyzet valódi képét fel-
tárni igyekezünk.

Hogy az idén az európai összes ter-
melő államokban, ezek közt hazánkban
is, átlag véve gyengén ütött ki az ara-
tás, annak konstataciója végett statisztikai
kimutatásokra és többé-kevésbé
megbízható termésjelentésekre nincs szük-
ségünk. Eléggé rámutat erre a gabona-
neműek, különösen a buza árának ro-
hamos emelkedése, mely nyilván tanu-
sítja, hogy a fogyasztó államok már az
aratás előtt tisztában voltak a helyzettel

és igyekeznek kenyér-szükségeiket be-
szerezni. E körülmény azonban, melyet
részben az óvatosság, részben a speku-
láció idéztek elő, még nem ok annak
feltételezésére, hogy az 1897 évi aratást
szükségképp inségnek kell követni. Inség
és drágaság nem egymást fedező fogal-
mak; inség akkor van, ha pénzért sem
lehet megszerezni a szükségleteket, mi-
vel megfelelő készletek egyáltalán nem
léteznek.

Ilyen jövőnek azonban az 1897/98.
évben nem megyünk eléje. Európa leg-
több termelő államában az aratási ered-
mény a szűk középértémet legalább is
eléri, ami azt jelenti, hogy valamennyi
termelő államban a belső szükséglet az idei
termésben megfelelő fedezetet talál, sőt
itt-ott, mint például Magyarországon is,
még némi felesleg is mutatkozik. Másfelől
egyedül Németország az évi termése ked-
vezőbben ütött ki a múlt évinél, minél-
fogva az import útján fedezendő szük-
séglet csökkent. Mindazonáltal bizonyos,
hogy Európa termelő államai nem vol-
nának képesek csekélyre apadt felesle-
geikkel a fogyasztó államok szükségleteit

fedezni, de segíyükre siet Amerika,
mely egészen jó középértémet ért el, s
többet exportálhat, mint az előző évben.
Ezuttal nincs okunk az amerikai buza
beözönlésére nehezíteni, mivel a hazai
buza árát lenyomni már nem fogja, el-
lenben itt is ellensúlyozni fogja a kenyér
árának szertelen megdrágulását.

Ami már most speczialiter Magyar-
országot illeti, a helyzet itt sem oly
szivrepesztő, minőnek egyes hírlapi ve-
zérek festik. Dunántul majdnem
mindenütt elérték a középértémet, sőt
itt-ott a jó középértémet, az ország e
jelentékeny része tehát nem néz eléje
az inségnek. A felvidéken a gabonater-
més, bár nem sokat számít, jó közép;
a krumplitermesre eddig nem panaszo-
kodnak, takarmány pedig bőven van, s
így az állattenyésztés normális viszonyok
közt marad; gyümölcs, kivált szilva és
dió, szintén elég termelt s jól értéke-
sitve, pénzt hajt be. Erdélyben majd-
nem hasonlóak a viszonyok, sőt a Du-
nán inneni részben, például Bars, Hont,
Nyitra, Esztergom vármegyékben is, át-
lag meg vannak elégedve a terméshe-
zettel, sőt kukoriczából bő termést

TÁRCSA.

Ki volt a győztes?

Irta: Nimen.

— Kokóana Ilinka, hiába keverem a kár-
tyákat, mindig egyformát mutatnak: válto-
zás, bánat . . . egy fiatal személy okozza a
bajt . . . ne folytassuk ma.

— Sőt inkább, tudni akarom, minő ve-
szély fenyeget, vedd elő a babjaidat.

Zina, az öreg ranczos képű cigányasz-
szony, rítkó sárga fejkendővel a román pa-
rasztasszonyok viseletében, kedvtelenül szedte
elő babjait.

E percében lármás kutyaugatás, kocsiro-
bogás hallatszott Popescu Vaszile falusi há-
zának napos udvarán és Kokóana Ilinka az
ablakhoz szaladt.

— A boér jött meg . . . eredj a kony-
hába Zina, a szakácsné majd enni ad neked,
most nincs időm . . . holnap újra hivatlak,
talán akkor jobbat mutatnak a kártyák —
tette hozzá nehéz sohajtással.

Kokóana Ilinka, Popescu Vaszile földbir-
tokosnak a gazdasszonya, szikár, magas ter-
metű, körülbelül 43 éves asszony volt. Ar-
cza egykori nagy szépségének nyomait vi-
selte, nevezetesen szeméi, azok az égő gyil-
kos fekete szemek őrizték meg csodálatos
módon egykori búbajukat, de az elfonnyadt
sovány asszony máskülönbem semmi jogot

sem tarthatott többé a fiatalságra. Csinnal,
de egyszerűen falusias szabású ruhába volt
öltözve, sem uriaszónynak, sem eselédnek,
de öntudatos modora, biztos fellépése folytán
könnyen a ház urnőjének tartották volna,
amint tényleg az is volt huszonöt év óta,
habár sohasem állt Vaszile ural az oltár
előtt.

Ilinka kiszálalt a tornácra, hogy híz-
szavakkal fogadja a ház urát, de mikor a
világos porköpenyt viselő, potrohos Vaszilét
megpillantotta, összecsapta két kezét és
hangosan óbégatni kezdett:

— Miaca Domnului! Mi történt magával
boerule? Miaca pracista! Ilyet még nem
lattam!

— Ne óbégass! — förmedt reá boszusan
Vaszile ur — ha nem láttál, látsz most!

A földbirtokos különben is viritó arca
czéklavörös volt a forró délutáni kocsi-
zástól, de lehet a felindulástól is. Haragosan
beszélt, talán hogy valami kényelmetlen ér-
zést palástoljon.

Mialatt azonban bent a szobában az el-
csendesült Ilinka lesegítette róla a porkö-
penyegét, békelteleg folytatta:

— Minek csapsz olyan lármát az udva-
ron Ilinka? Összecsdítetted valamennyi cse-
lédet! Érdemes is. Hát mi van abban, ha a
hajam most fekete? Koromnál fogva még
az lehetne! Korán öszültem . . . de szeren-

csére az a furfangos párisi kitalálta a mód-
ját, hogyan kell kireparálni a bajt. Husz
frank egy kis üveggel, nem is drága és
nézd Ilinka, — mondá tetszetőleg fordulva
gazdasszonya felé — nem lettem-e husz év-
vel fiatalabb?

— Nem boerule, — mondá kárörömmel
Ilinka — nem lett. A haja, szakállá, bajusza,
az szénfekete, de az arca egyforma maradt,
az orra bibircsós és a termetén meglát-
szik . . .

— Hallgass te liba!

— Meglátszik boerule, hogy ötven éves
elmult. Pentru Dumnezeu! Minek csinál
magából ilyen bolondot? Kinek akar tet-
szeni?

— Mi közöd hozzá! Neked bizonyára nem.

— Tudom Vaszile, tudom, — pityergett az
asszony — én már nem is vagyok a vilá-
gon magának. Ezt érdemeltem a hűségem-
mel? Huszonöt éve, huszonöt éve, hogy e
házban vagyok, ápolom, dédelgetem, szere-
tem és mivel hálálja azt meg? Reám för-
med, mint egy rossz eselédre, már alig van
jó szava hozzám, egyre a városba jár még
most is, mikor annyi dolog van a gazdaság
körül! Mi van abban a városban, abban az
istentelen Bukarestben, hogy annyira von-
zani tud egy ilyen faluhoz szokott öreg
urat? Vaszile! Vaszile!

— Ne nevezd öreg urnak és ne szólíts

2. oldal.

várnak. Legszomorubb a helyzet az Alföldön, hol a legfőbb termény, a buza, átlag adott 3—4 magot s hol jégesők, szélviharok, árvizek helyenkint a termést egészen tönkre tették. Elhisszük, hogy ezen nagy terület egyes pontjain csakugyan felütné fejét az inség, ha nem állana módunkban a hiányt fedezni s az inség által fenyegetett, különösen az árvíz által elárasztott vidékeknek segélyére sietni.

De ez módunkban áll s meg vagyunk róla győződve, hogy a kormány a rendelkezésére álló czélszerű eszközöket a szükségesség rendjében alkalmazásba is veszi. E tekintetben azonban a legabszurdabb eszmék pertraktáltak a lapok hasábjain. A kormány vásárolja össze a búzát, a municzipiumok süssek kenyeret, mondják az ellenzéki lapok, pedig ezek lennének majd azok, akik páleztát törnének majd eme, IV. Béla királyra és a tatárjárásra emlékeztető intézkedések fölött. Nem ingyen vetőmagot és nem ingyen kenyeret kell adni a népnek, hanem állandó munkát és hitelt azoknak, akik szükségleteiket a magas gabonaárak daczára sem képesek előállítani. Iuségről a szó valódi értelmében nem lehet szó, de lehet és kell beszélnünk a drágaságról, mely elmaradhatlanul be fog következni. A drágaságnak részben csökkentésére, részben elviselhetővé tételére kell tehát már most minden figyelmet irányozni s ennek eszközei: a munka és a hitel.

Ami az elsőt illeti, nem szenved kétséget, hogy a kormány módjában állandó oly állami munkák kreálása,

melyek máskülönben halaszthatók, avagy több évre beoszthatók volnának, de melyek keresztülvitelére épp most, a nép munkával ellátása czéljából, felette nagy szükség van. Csatornák, vasutak, közutak építése, folyamszabályozások, állami építkezések kezdendők és pedig minél sürgősebben s minél több munka-erő alkalmazásával. Hogy ezek tekintetében különös törvényhozási intézkedésekre és póthitelek megszavazására van szükség, kétséget nem szenved, de a törvényhozásnak most az egyik leg-sürgősebb feladata, hogy az okvetlenül bekövetkező drágaság elviselésére a munkásosztályt képessé tegye, sőt hogy kenyérhez juttassa azon kisgazdákat is, akik szükségleteiket saját termésükből fedezni nem képesek.

A másik teendő volna az, hogy a hitelforrások minden szükségletet kielégítő mérvben álljanak a legitim hitel-igények szolgálatára. Nagy feladat vár e tekintetben a vidéki pénzüzetekre, de ennek csak megfelelő támogatás mellett tehetnek eleget. Ha valaha, úgy most van feltétlenül szükség arra, hogy a kormány az államkincstár feleslegeinek megfelelő részét a hitel-igények fedezésére fordítsa, de oly csatornákon át, melyek a szükséges összegeket gyorsan juttatják el a hitelképes vidéki pénzüzetekhez. Gyorsan és olcsón, mert eddig az államkincstár feleslegeinek a hitel-igények fedezésére fordított összegei bizony vagy sehogy, vagy felette kése- delmesen és drága áron jutottak el a vidéki pénzüzetekhez, holott pedig, ha a hitelre leginkább utalva lévő kisgaz-

dák helyzetét akarjuk elviselhetővé tenni, ezt csakis a vidéki pénzüzetek közvetítő csatornáin át eljuttatandó gyors és olcsó hitellel tehetjük.

Ezek a teendők várnak a kormányra és a hivatott tényezőkre, s ha e teendők kellően ellátnak, az 1897/8-ik évet nem lesz okunk az inséges esztendőkhöz sorába írni.

Sz. 11—897. k. gy. Szabályrendelet az Alsó-Fehér vármegye területén szolgáltatandó községi munka összeírásáról, megváltásáról és felhasználásáról.

1. §. A községi közmunka kétféle, u. m.: igás munka, mely igavonó állatok erejével szolgáltatik, s kézi munka, mely kézi erővel végeztetik.

2. §. Vonó állatok (lovak, szarvasmarhák, öszvérek és szamarak) tulajdonosai igás munka teljesítésére kötelesek.

3. §. Minden egyes, 3 évet meghaladott, járomban vagy fogatban használt vonó állat után évenként két igás napszám szolgáltatandó; a vonó állatok oly fogatban állítandók ki, amint azok közönségesen használtatnak.

Ehhez képest szolgáltatandó:

a) egyes fogat után két egyes fogatu napszám;

b) egy kettős fogat után két kettős fogatu napszám;

c) egy négyes fogat után két négyes fogatu, vagy kettős fogatu napszám;

d) ki 12 drb rendes vonó állatnál többet használ, csak 12 állat után kötelező utmun- kát tenni.

4. §. Minden házbirtokos, ki marhával nem bír, kézi munka teljesítésére köteles, és pedig minden közönséges lakóház birtokosa két, — három szobánál többet magába foglaló kő vagy téglaház tulajdonosa négy, emeletes ház tulajdonosa hat kézi napszám szolgáltatására köteles. Akinek több háza

Vaszilének, — felele Popescu hirtelen — ha megváltoztam irántad, magad vagy az oka. Annyit boszantottál, hogy szórakozást kerestem a városban.

— En boszantottam? Mikor csak a javát akartam mindig az én szeretett uramnak! — Hallgass reám, Ilinka, végre is nyitlan kell, hogy veled szóljak. Te hűséges, jó teremtés vagy és nem leszek hálátlan irántad; végrendeletemben gondoskodtam rólad, de vege is . . . lásd . . . én . . . én meg nem vagyok öreg és . . . és . . . nem szeretném, ha ez a szép birtok halálom után idegenre szállna . . . ezért megházasodom!

— Meghazasodik?!

— Igen, Ilinka, hogy örökösöm legyenek. Fiatal leányt veszek el; tizenkét testvérem van; ez kecségető, jó faj, lesznek gyermekeim.

— Vai de mine, vai de mine! — siránkozott a gazdasszony — mi lesz velem! mi lesz velem öreg napjaimra! Kitesznek a házból, elkergetnek, mint a kutyát.

— Ki kerget el? Ha akarsz, maradhat. Házvezető nőm maradsz továbbra is, de okosan kell viselned magadat, nehogy a feleségem gyanítsa . . .

— Oh! oh! — zokogott az asszony — azt nem bírnám elviselni soha, fiatal asszonyt lássak a háznál én . . . én . . .

*

És Ilinka mégis maradt. Mikor néhány hét múlva a potrohos Vaszile haza hozta

fiatal feleségét, Marizát, Ilinka is sorba állott az ujonan fogadott többi eseléddelel. Levette finom köntösét és egyszerű kartonruhát öltött, fehér kötöt tett maga elé és fejet bekötötte egy fehér tulipánnal (mull-kendő), ami aztán végleg gazdasszony-nyá avatta. A eselédeknek pedig megparancsolta, hogy ne Kokóana Ilinkának, de egyszerűen zsuponearsa-nak szólítsák. (A moszóókat és szobalányokat szokták így nevezni.)

Vaszile zavartan köhögött és elvörösödött, mikor feleségének Ilinkát bemutatta; a fiatal bukaresti kokonicsa fürkészőleg nézett az asszonyra és 22 éves tapasztalatlansága daczára tisztában látszott lenni a helyzettel. „Ilinkától óvakodnom kell“, gondolta, de azért leereszkedőleg mosolygott és biztosította az alázatosan hajlongó Ilinkát kegyeiről.

Vaszile ur nagy boldogsága nem maradt sokáig zavartalan. A szép fiatal asszony csakhamar elkedvetlenedett. A gazdasággal nem törődött, férje kedveskedéseit türelmetlenül fogadta, unta magát. Hogy hamarabb teljék az idő, csak del felé kelt fel ágyából, sokáig öltözködött, délután zongorázott, regényeket olvasott és mikor este férje hazatért a gazdaságból és szerelemittasan magához akarta ölelni bájos nejét, az asszonyka rendszerint migrént kapott és Vaszile urnak nem volt szabad öt nyugalmában háborgatni. Szomoruan

ült ki ilyenkor Vaszile ur a tornácra, arca még jobban kigyuladt a sűrűn egymás után felhajtott pohártól, gömbölyű, bamba szemű kimeresztette és koronként nagyokat sohajtott. Miért van a rózsának tövise is! Pedig minő szép volt itt kinn a birtokon az élet! A nagy udvar tele volt illatos rózsákkal, a szellő ide hajtotta a lekaszált széna-illatot, amihez hozzá vegyült a frissen öntözött virággyökér üde párázata. A közeli templomtornyban egy gólya kelepelt és a mezőről ide hallatszott a nyájak kolompja.

Szegény Vaszile, sokszor könnyekkel telt meg a szeme . . .

Ilinka egyszer csendesen mellé sompolygott és hűségesen nézve urára, halkán rebegte:

— Szegény kokonasule . . . nem megmondtam, hogy baj lesz ebből? . . .

— Miből? — förmedt reá felijedve a földesur.

— Ne tagadja kokonasule, látom, hogy könnyezik . . .

— Bolond! . . . dörmögé Vaszile . . . a napba néztem . . . attól könnyezem.

Pedig a nap már régen lement.

*

Popescu Vaszile sorsa azonban jobbra fordult, mióta gyakrabban voltak vendégeik a városból. A fiatal asszony felvidult, ritkábban volt migrénje és ilyenkor szemlesütve megvallotta férjének, hogy hiszen ő nagyon

van, az csak egyik, és pedig azon háza után rovandó meg községi közmunkával, melyre a legnagyobb szolgáltatás vehető ki.

5. §. Akinek sem vonó állatja, sem háza nincs, évenként egy napszámot kell teljesítenie, s egy kézi napszámmal a 18—60 év közötti családtagok is tartoznak; a kötelezettség azonban egy családnál három kézi napszámmal akkor sem lehet nagyobb, ha az három közmunka-köteles tagnál többet számlál. Cselédek, ha a községben lakóhazzal bírnak, azon ház után — a törvény, illetőleg a jelen szabályrendelet határozmányai szerint — megrovandók.

6. §. Az iránt, hogy a kézi vagy igás napszám-szolgáltatások alól kik mentessenek fel, az 1890. évi I. t.-cz. 49. §-a az egyedül mérvadó s döntő.

7. §. A megye területén levő községek (rend. tan. városok, kis- és nagyközségek) községi munkája minden évre az előző évben, az akkori állomány szerint, október 15-étől november 15-éig összeírandó. Az összeírás községeként fogantatandó s annak véghezvitele rend. tan. városokban a rendőrkapitányság, egyéb községekben az előjáróság feladatát képezi; azonban akkor a községi közlekedési közutak uti bizottságának elnöke (polgármester, főszolgabíró) a járási utbiztost, vagy ennek akadályoztatása esetén egy más alkalmas egyént rendszerint kirendel, ki az összeírást szigorúan ellenőrizni tartozik. Az összeírás az a) alatti kimutatás szerint, a folyó házzámok sorában oly módon teljesítendő, hogy abba minden községi közmunka-kötelezett bevezetve legyen. Az összeírási kimutatás két példányban állítandó ki, s az illető város rendőrkapitánysága s az illető község irodájában, kellő közhírre-tétel után, 8 napi közzemlére helyezendő ki, mely időtartam alatt az esetleg előforduló hiányok, a tett s igazolt felszólalások alapján, az összeíró bizottság részéről helyesbitendők. A kimutatás egyik példánya a községi előjáróságnál

szereti az ő Vasziljét, de hiába városi élet-hez szokott és nem bír társaság nélkül meg-lenni. „Hát hívj magadnak“ — tanácsolá a tulboldog férj — és a feleség élt jogával. Sorba ellátogattak az asszony rokonai, a tizenkét testvér és a számtalan unokanővér és unokafivér, leginkább pedig Grigore, a nyalka kis vadásztiszt, aki ugy szerette Maritzát, mintha csak édes testvére lett volna.

Vig fiu volt ez a Grigore, tudott minden-fele bolondos éneket, a mit a bukaresti san-tánokban tanult, tudott inni és órákig el-kártyázott Vaszile ural, ugy, hogy mire végre felkerekedett, hogy távozzék: rendesen lekéselt a vonatról. Persze Vaszilénél kellett aludnia. És a sok lekésésből végre is bevett szokássá vált, hogy ha Grigore had-nagy kijött a birtokra, nyolcz nap előtt nem is távozott. Vaszile örült ennek legjobban, de talán Maritza is, csakhogy ő azt csak akkor mutatta, ha egyedül volt Grigoréval.

— Szegény uram, szegény Vaszile, — so-hajtott eközben Ilinka sok álmatlan éjjelen, — de megmenti őt, kiszabadítja annak a kigyónak a búbája alól.

Csakhogy a mentéshez bajos volt hozzá kezdeni. Mióta Vaszile ur újra boldog volt, nagyon ridegen viselte magát Ilinkával szem-ben, ugy, hogy a gazdasszony alig mert szólni hozzá.

(Végo következik.)

marad, a másik példány fenti bizottság el-nökének november 30-áig bebeszítendő. A községnél maradó kimutatás a községi köz-utak építéséről, kezeléséről és fentartásáról készített költségvetési előirányzatnak a köz-ségi költségvetéssel a vármegyéhez betér-jesztése alkalmával ahhoz mindig hozzácsa-tolandó.

8. §. Minden vonó állat eltitkolásáért tu-lajdonos a kifizőtt igás napszám kétszere-sének leszolgáltatásával, vagy a megszabott váltáság árának kétszeres összegével sújtatik.

9. §. Közmunka-tartozását mindenki vagy személyesen teljesíti, vagy más egyén által is lerovathatja. A helyettesített igás erő nem lehet kisebb munkaképességű annál, melyet pótol a helyettesített; a kézi munkás nem lehet olyan, ki az 1890. évi I. t.-cz. 49. §-a szerint a közmunka-kötelezettségtől — pld. idős koránál fogva — fel van mentve. A kivételt e tekintetben azon eset képezheti, midőn a munkát valaki cselédje által ki-vánja teljesíttetni.

10. §. Közmunka-tartozását mindenki tet-szése szerint természetben szolgálhatja, vagy megválthatja, — a község azonban a közmun-ka-tartozás felerészeig való kötelező meg-váltását a megyei közigazgatási bizottság-tól, az alispán utján kinyert helybenhagyás alapján, elhatározhatja. A váltáságot a köz-ségi képviselőtestület a helyi árak szerint állapítja meg, megállapító határozata ellen, a határozat közzététele napjától számított 15 nap alatt, I. fokban az alispánhoz, II. fokban a közigazgatási bizottsághoz lehet felebbezni. A községek idevágó határozatá-nak mindenesetre a községi közmunka-el-őirányzat meghozatala előtt, legkésőbb au-gusztus 1. napjáig meg kell történnie, s ezen határozatok azonnal szabályszerűen közhírre teendők.

11. §. Az összeírás alkalmával, vagy az arra vonatkozó kimutatás közzemlére kite-telének ideje alatt jogában áll minden köz-munka-kötelezettnek az iránt, hogy szolgál-mányait meg akarja váltani, nyilatkozni. A későbbi megváltásnak általában helye nincs; figyelemre méltó esetekben azonban a köz-ségi képviselő-testület az a végből hozzá írásban tett folyamodásra az utólagos meg-váltást is (de csak az esedékesség napjáig) megengedheti.

12. §. A természetben lerovandó községi közmunka az 1890. I. t.-cz. 36. §-a alapján hozott határozattal megállapított hozzájárulási kötelezettség erejéig a községi közle-kező, többi részében pedig a közdülő-utakra használandó fel; azonban a községi közlekedési utakra igénybe vehető hányad az összeírt közmunka felénél többet nem tehet. A községi közmunka-váltáság egészben csakis a közdülő-utak kezelése-, építése- s fentartására fordítandó. Azonban ha netalán bekövetkeznek egyik-másik községben azon eset, hogy a községi munkából önként nagyobb hányad váltatnék meg, mint a köz-ségi közlekedési utakra természetben ki-szolgáltató mennyiség: ez esetben a ki nem szolgáltatható rész helyett annak vált-sága a község által a vicinális-uti pénz-tárba befizetendő. A kirótt bírságokból be-folyó pénzek azon jellegű utakra haszná-landók fel, melyekre a teljesíteni elmulasztott munka felhasználó lett volna.

13. §. A természetben nyújtandó közmun-kát, lehetőleg figyelemmel mindenkor a gazdasági viszonyokra s a folyamatban levő mezei munkára, a vicinális utakra, az uti bizottság határozatai alapján, az előjáróság,

illetőleg a városi rendőr-kapitányság rendeli ki. Egy napi munka tartama Szt. György napjától Szt. Mihály napjáig 12, máskor 9 órát tesz, mely időbe a ki- s bevonulás ideje is beszámítottatik, feltéve, hogy munkahelye a közmunka-kötelezett lakásától 4 kilométernél kisebb távolságra nem esik. Nagyobb távolságoknál azonban minden to-vábbi 4 kilométer után $\frac{1}{4}$ napszám tudandó be a tartozásba. A közmunka elmulasztásá-ért a közmunka-kötelezett a megállapított váltáság-ár kétszeresével sújtatik, mely ösz-szeg behajthatatlanság esetén azzal egyen-értékű, természetbeni munka teljesítése ál-tal rovandó le, s erre a kötelezett kényszer utján is szorítható. A kényszer alkalmazása s a bírság kiszabása tekintetében I. fokban a képviselőtestület határoz, mely határozat ellen a vármegye alispánjához, ennek hatá-rozata ellen pedig a közigazgatási bizott-sághoz lehet felebbezni.

14. §. A váltáság- és bírságpénzek, vala-mint minden, a közutak építésére s fenntar-tására nyerhető jövedelmek a községi elő-ljáróságok által kezelendők, az Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága által a községek pénztár-kezeléséről s a községi számvitel módjáról 91—889. kgy. sz. alatt megállapi-tott szabályrendelet értelmében.

15. §. A községi közutak építéséről, ke-zeléséről és fentartásáról a jelen évi ösz-szeírás alapján, de már a következő évre megállapított váltáság-árak számításba véte-lével készitendő, évenkénti költség-irányzat és a tényleges eredmény szerint készülő zár-számadás, a községi utaknak közigazga-tása, az azokon való felügyelet s ellenőrzés gyakorlása tekintetében az 1890. évi I. t.-cz. 51—53. §-ai irányadók.

Kelt Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának Nagy-Enyeden, 1897. évi már-czius 30-án tartott gyűléséből. Kiadta: G á s p á r J á n o s s. k., m. főjegyző.

Sz. 51344—897. Jövähagyom azzal, hogy a 13. §-ban az igás napszámra nézve a tá-volságot 8 kilométerben állapítom meg; a 14. §-t pedig kiegészítem a következő hatá-rozmánnyal:

„ . . . s a községek egyéb jövedelmei-től elkülönítve, a csatolt B) és C) mintákon tartandók nyilván“; végül, hogy a közigaz-gatási bizottságnak a községi közmunka összeírása, nyilvántartása, megváltása és szolgáltatása, illetőleg az az alól való men-tesség tárgyában hozott határozata ellen (1890. évi I. t.-cz. 49. és 50. §-ai), az 1896. évi XXVI. t.-cz. 65. §-a értelmében a köz-igazgatási bírósághoz van felebbezésnek helye. Budapest, 1897. augusztus 27. A mi-niszter helyett: C s ö r g e ő s. k. államtitkár.

Vilmos császár budapesti utja.

Budapest, 1897. szept. 20.

Berlinből, illetékes helyről írják a „P. Corr.“-nek:

Német kormánykörökben nagy po-litikai fontosságot tulajdonítanak Vil-mos császár mostani utazásának a magyar fővárosba. Ez az első utazás, melyet Vilmos császár trónralépte óta a magyar fővárosba tesz, ama diplomaták nézete szerint is, akik Berlinben a német birodalommal barátságos, vagy szövetséges államokat képvisel-nek, két, éppen nem véletlen kör-ülmény által különös tartós fontossá-got nyer az európai békére nézve, melyet nemcsak minden oldalról óhajtanak, de amelyet Vilmos császárral és Ferencz

József császár és királyal egyetértésben Miklós cár is a legerélyesebben és a legfélreérthetlenebb módon védelmez kalandos revánstervek lehetősége ellen. Itt hivatalos tudomással bírnak arról, hogy Faure, a francia köztársaság elnöke és Hanotaux francia külügyminiszter e fölül szabatos felvilágosítást nyertek a cártól személyesen és gróf Murawiewtól. E felvilágosítások tendenciája és az orosz-francia szövetség szerződéses határozmányai oda mennek, hogy ez az orosz-francia szövetség csak egy kiegészítő biztosítéka a világbéke fentartásának, ugyanabban az értelemben, mint a hármasszövetség szerződéses megállapodásai. A Miklós cár és Faure elnök közt megállapított feltételek a tartós kezességet arra nézve is magukban foglalják, hogy az orosz-francia szövetség csak a béke fentartásának szolgálhat, úgy, hogy teljesen ki van zárva annak lehetősége, hogy ezzel a kettős szövetséggel bármily körülmények közt akár egy támadó háború érdekében, akár pedig bármily agresszív célokra, de legkevesebb a francia nép egy részének holmi revánsképződései javára vissza lehessen élni. E szerint éppen most fontos az, hogy Vilmos császár Magyarország fővárosában találkozik szövetségeseivel Ferencz József császár és királyal. Ezáltal érthető kifejezésre jut, hogy a két szövetséges uralkodónak és Miklós cárnak a béke jövőjét biztosító megállapodásai jellegükben tökéletesen azonosak. Együttal nem szabad felreismerni, hogy nemcsak Vilmos császár előtt, hanem az összes európai udvaroknál is külső elismerésre jut Vilmos császár budapesti látogatása alkalmával az a már rég fennálló tény, hogy az osztrák-magyar monarchia két állama közül Magyarországot tekintik a hármasszövetség, illetve a német birodalommal való békeszövetség kiválóan hű és megbízható, erőteljes támaszának. Teljesen kétségtelen, hogy az osztrák-magyar monarchia hatalma és tekintélye Magyarország belső megerősödése, feltartóztathatlan gazdasági előrehaladása, kintünő állami pénzügyei és növekvő katonai teljesítő képessége által mind nagyobb lett. Az osztrák-magyar hadseregben a magyar csapatok állandóan növekvő számán kívül a magyar honvédsereg úgy lovasági, mint gyalogsági kereteiben, a magyar nemzeti jellemhez kitünően illő, gyakorlatilag sikeres szervezet által, a szövetséges monarchia hadseregének egyenlő értékű kiegészítésévé tökéletesedett. Ez a porosz hadsereg legmagasabb katonai tudományos tekintélyeinek a nézete és a porosz vezérkari tiszték véleménye, akik Vilmos császárral jelen voltak a magyarországi utolsó nagy hadgyakorlatokon.

Vilmos császár mostani budapesti látogatása tehát a szövetséges uralkodót és egyúttal a katonai és polgári erényekben kitünő vitéz magyar nemzetet illeti, melynek történelmi szövetség-hűsége nemcsak az érdekek közössége által, hanem a magyar nép lovagias, államférfiasan okos jellemében is indokolva van.

A nemzetiségi sajtóból.

a) Magyarosodó románok.

Biharban és Szathmárban a magyarosodás a legörvendetesebb módon terjed a

román papság és a nép között. A nagyszombati „Tribuna“ most cikket közöl, melyben egy szathmármegyei román pap elpanaszolja és bevallja, hogy Szathmár- és Ugocsa megyében a magyarosodás a románok közt mind nagyobb tét hódít, sőt ma már föltartóztathatlanul halad előre. Ezt első sorban a papság hazafiatlanságának tudja be, amely — ugymond — magát egészen magyarnak tartja s nemcsak a templomokban levő román felírásokat cseréli föl magyar írással, hanem lenézi és mindenképen becsmérelni igyekszik azokat a lelkesztársait, akik román érzelműek maradtak. Különös és szomorú, — írja a Tribuna — hogy a szathmári és ugocsa megyei románoknál nincs meg az az őszinte és benső viszony a nép és papja közt, amely másutt a románság ereje és szolidaritásának záloga. Az itteni lelkesz házában a nép nyelvtől egészen idegen magyar nyelvet beszél; családjának szelleme magyar vagy magyaros. A pap híveivel egy magyar és latin szókkal telített korecs román nyelven értekeznek. Román ujságokról szó nincs. Lelkükben egészen meg vannak magyarosodva; mulatságaikon egyebet nem lehet hallani magyar dalnál. De mindezek közt, folytatja tovább, a legszomorúbb az, hogy amily gyöngye románok az illető lelkeszek, épp oly jól állanak anyagi tekintetben, gazdagok és tehetősek. Oly jó helyzetben vannak, mint csak igen kevesen a román papok közül, s így ha ők lélekben románok volnának s lelkesednének a román nemzeti eszméért, nagyon sokat tehetnének annak érdekében, mert meg vannak a szükséges anyagi eszközeik. Mondani sem kell, hogy nagy örömmel olvastuk és közöljük a Tribuna panaszát.

b) A román király Budapesten.

A világ sajtója most a német császár budapesti látogatásával foglalkozik. Vilmos császár eljön a magyar fővárosba s Ferencz József a magyar király fogja őt fogadni. Alig távozik el a német császár, meglátogatja Budapesten a magyar királyt Károly román király is. A dolog eleinte úgy volt tervezve, hogy a román király eljön a tatabányai hadgyakorlatokra is s ott találkozik királyunkkal és a német császárral. E hármasszövetség találkozás elmaradt. Később az a hír járta, hogy Vilmos császár és Károly király egyszerre lesznek Budapesten vendégei a magyar királynak. Az ebben a formában tervezett találkozás is elmaradt s így Károly király szeptember 27-én a német császár elutazása után jön a fővárosba.

Romániában Károly királynak ezt az utjárt rossz szemmel nézik, nem akarják megadni a magyar államigazgatás azt a csekély elégtételt sem, hogy királyuk a magyar fővárosban látogassa meg a magyar királyt. Tavaly, mikor milléniumi ünnepünkben részt vett az egész művelt világ, egyedül a románok voltak azok, kik távol maradtak, nem jöttek el még a nemzetközi bekegyezésre sem, amelyben pedig mindig, mindenhol, ahol megtartották, siettek bennünket befeketíteni. Ezért nem bocsátják meg Károly királynak, hogy hirtelen elhatározással Budapesten jön a magyar király látogatására s ez által jóvá teszi mindazt, amit a románok udvariatságának és okatlan féltékenykedésének velünk szemben elkövetett. Volt idő, mikor a román királyi pár ősi hazájába, Németországba utazva, messziről kikerülte a magyar fővárost, csak azért, hogy a román nép érzését ne sértse. Alig néhány esztendeje, hogy Románia külpolitikai

magatartása megváltozott. Ez pedig attól az időtől eredt, mikor Sturza másodsorú kormányra jutott. Az önként száműzött mártíroknak azóta nagyon rossz a dolga, a nagy Liga semmiséggé törpült, mert Sturza mindent elkövetett, hogy Magyarországhoz közeledjen s mindenképpen kereste a magyarok barátságát. Sokat járt Bécsben, Berlinben és Rómában s már tudvalevő lett, hogy Románia a hármasszövetséghez csatlakozott. Ezt erősíti meg Károly király legközelebbi látogatása is.

Az ellenzéki román lapok elkeseredett hangon írják Károly király látogatásáról. Beismerik a dolog nagy jelentőségét, de lázitanak ellene, mert Károly király ez által elégtételt ad nekünk. Itt adjuk szó szerinti fordításban a bukaresti Adeverul cikkét, mely a budapesti fejedelmi látogatásokról szól.

Politikai körökben, írja az Adeverul, sokat beszélnek arról, hogy Károly román király Budapestre megy, hogy meglátogassa Ferencz József királyt. Az egész világ abban a véleményben van, hogy ez a látogatás arculcsapása a románok mozgalmának és nagy elégtétel a magyaroknak. Ha a magyarok vereséget szenvedtek a milléniumi ünnepek alkalmából, bőséges elégtételt ad nekik az a körülmény, hogy Vilmos német császár és Károly király Budapestre érkeznek, hogy tiszteletüket tegyék Magyarország királyánál.

Csak az a kérdés, hogy mi a célja ezeknek a látogatásoknak? Miért jön Vilmos császár és Károly Budapestre? Azt mondják némelyek, hogy e találkozás mintegy ellensúlyozása akar lenni azoknak a tüntetéseknek, melyeket Franciaországban és Oroszországban rendeztek a francia köztársasági elnök, Faure Félix pétervári látogatása alkalmával. A német császár, úgy mondják, ellentüntetést akar csinálni, hogy kimutassa azoknak a hatalmaknak az összetartását és szolidaritását, amelyek a hármasszövetséget alkotják. A pétervári és párisi ünnepek megmozgatták egész Európát s következményeik káros hatással lehetnek volna a hármasszövetségre. Ezért a német császár be akarja bizonyítani, hogy a francia-orosz szövetség nem gyöngítette meg, sőt mi több, a francia-orosz szövetség csak még inkább eloszlatta azokat a differenciákat, melyek a hármasszövetség államai között esetleg előfordultak.

Igy tehát először az olasz király ment el Németországba s ünnepiesen megújította azt a kijelentését, hogy Olaszország teljes szövetségben marad Németországgal és Ausztriával és Magyarországgal. Ez pedig azért történt, mert az utóbbi időkben sokat beszéltek arról, hogy Olaszország más elveket követ már s a hármasszövetségből kilép.

És Ferencz József császár, aki eddig nem rendezett semmiféle manifesztációt mint magyar király, egyszerre megjelenik ebben a minőségben is, hogy teljes elégtételt adjon a magyaroknak és kibékítse őket mindazért, amit a legutolsó időkben szenvedtek. Mindezek a tüntetések Magyarország nagy diadalát jelentik, különösen most, a mai napokban, mikor Ausztriában már a federalizmus kérdését hangoztatják s a dualizmus romlásáról beszélnek.

Van azonban egy másik vélemény is. Azt mondják, hogy Ferencz József király azért rendezte ez ünnepeket Budapesten, hogy elaltassa a magyarokat, hogy ne hallhassák meg a federalizmus lármáját. A federaliz-

mus Ausztria megmentője s amint egyszer behozták, Magyarország kénytelen lesz magát e szervezetnek alávetni s azt a tulsúlyát, amelylyel eddig a birodalomban bírt, elveszíti.

De bármi legyen is a budapesti látogató-sok czélja, egy dolog bizonyos. Ez pedig az, hogy Károly román király Budapestre men-vén, nagy csapást mér az általános román mozgalomra s fényes elégtételt ad hegye-ken túli testvéreink elnyomóinak. Nem le-het tudni, hogyan fizetik meg, vagy egyál-talán megfizetik-e a magyarok ezt a nagy győzelmüket. Ez már a jövő titka, amely inkább a diplomata-k számításaira van alapítva.

Vegyes hírek.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Majláth Oszkárt a nagyenyedi pénzügyigazgatóság p. ü. fogalmazóvá, az igazságügyminiszter pedig Makkai Jenő gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot a bes-tercei kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. Városunk derek szülöttjének gratulálunk a jól megérdemlett előléptetéshez.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi minisz-ter Balogh Béla aljegyzőt a gyulafehérvári kir. törvényszékhez hasonminőségben át-helyezte.

— **Hirdetmény.** Alsó-Fehér vármegye alispánja a vármegye legtöbb adót fizető bi-zottsági tagjainak névjegyzéke összeállítá-sára vonatkozó hirdetményt a következőkben teszi közzé: Közhírré teszem, miszerint Alsó-Fehér vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke a bejött adóhivatali kimutatások alapján összeállított s folyó szeptember hó 23-tól számított nyolcz napi közszemlére lesz a vármegyei levéltári helyi-ségben kitéve, mely idő alatt azt ugyanott a hivatalos órák alatt bárki is megtekintheti s netaláni felszólalások október hó 1-ig a megyei igazoló választmányhoz benyújthatja. A vármegyei igazoló választmány folyó évi október hó 2-án d. e. 10 órakor az alispáni kis üléssteremben kezdi meg tanácskozását, mely határidőben a felszólalások felett ha-tározni fog. Figyelmeztetem továbbá mind-azokat, kik az 1886. XXI. t. cz. 20. §-ában körülírt kedvezményt igénybe akarják venni, miszerint jogosultságukat az igazoló választ-mány fent tartandó üléseig írásban, vagy az ülés előtt szóval igazolni kötelesek. Nagy-Enyed, 1897 szeptember 19-én. Csató János s. k. kir. tanácsos, alispán.

— **Hymen.** Molnár Gyula, lapunk ki-tünő tollu munkatársa, vasuti osztály-mérnök, folyó hó 25-én vezeti anyakönyvvezető s ol-tár elé Müller Irénke kisasszonyt, Müller Mihály vármegyei tisztí főügyész kedves és szépmiteltségű leányát.

— **Tüzek.** Nagy-Enyed közönségét rö-vid egymásutánban két éjjel riasztotta fel a félrevert harangok rémes zugása, jelez-vén, hogy a városban tűz van. Az egyik tűz e hó 19-én éjjel Tóth Sándor pénzügyigaz-gató-helyettes lakásán ütött ki, hol a kam-rában felhalmozott ruhaneműek gyultak meg ismeretlen okból; a másik a város ha-tárán a román kath. egyház tulajdonát ké-pező tagban volt, hol Folyovits kir. köz-jegyző és Sombori rendőrkapitány nagyértékű lóhere-kazlai gyultak ki állítólag gyújtoga-tás következtében 22-én éjjel. Az önkéntes tűzoltó-egylet mindkét esetben hamar ké-szen állott, azonban az előbbi tüzek hol-lete nem jelezte, utóbbi pedig a hatá-

ron léven, hol a lángban álló kazlak közelé-ben semmi sem volt veszélyeztetve s így a lokalizálásra sem volt szükség: háromnegyed órai várakozás után visszaszerelt.

— **Jubiláló tanárok.** Gyulafehérvárt, mint levelezőnk értesít, Straubert Ödön és Szentmiklósy Jenő gyulafehérvári román kath. gimnáziumi tanárok e hó 23-án tartják 30 éves tanári működésük jubileu-mát, mely alkalomból a város polgársága lelkes ovációban részesítendő a jubiléso-kat. Estve tiszteletükre bankettet rendeznek.

— **Gyászhir.** Özv. Kerekes Jánosné, Kocsis Ágnes, a maga és fia Kerekes Já-nos városi levéltárnok, valamint ez utóbbi neje és gyermekei, ugy a közeli és távoli rokonok nevében, a fájdalom megmérhetet-len sulya alatt, mely gyászba borulva tu-datja, hogy forrón szeretett ferje, illetőleg apa, nagyapa és rokon id. Kerekes János városi, törvényhatósági bizottsági tag és birtokos, életének 89. évében, 35 évi boldog házasság után, f. év és hó 16-án d. e. 10 órakor jobb létre szenderült. Egy munkás élet örökre beveződött; egy a család bol-dogságáért dobogó szív megszakadt. Elszen-derült örökre esendesen, amilyen zajtalan volt élete és munkássága. Legyen emléke áldott! Gyulafehérvárt, 1897. szeptember hó 16-án.

— **Körjegyzői vizsgálatok.** A rendes őszi községjegyzői vizsgálatok vármegyénk-ben f. hó 27- és 28-án fognak megtartatni az erre kirendelt vizsgáló bizottsági tagok előtt a vármegyei kis üléssteremben. 27-kén az írásbeli, 28-án pedig a szóbeli vizs-gálat fog megtartatni.

— **Tragikus vég.** Élénk emlékében le-het még a nagyenyedi közönségnek a Mó-zes-féle lovarda és annak legtehetségesebb, legszorgalmasabb tagja, Eduárd, kinek merész mutatványait annyiszor megtapsolta s kinek jóízű mókáin, melyeket mint bol-dond Auguszt talált fel, annyit nevetett. Nos a szegény fiatal ember már nem nevetett meg senkit: sajnálatot keltő, halálos végű baleset érte Déván, hol az utóbbi időben működött a társulat. A trapezon végezte legmerészebb és egyszerűsége legnehezebb mutatványát az arra helyezett széken, mi-kor, valószínűleg egyensúlyt veszítve, lezuhant székestől s erre esve hátgerinczét törte és szörnyet halt. A szomorú eset mód nélküli sajnálkozást keltett és a boldogtalan ifjút nagy részvét kísérte korai sírjába. Nyugod-jek ott esendesebben, mint a milyen volt zaklatott élete nehéz pályáján.

— **Drága gorombaság.** Prókátorral nem jó kikötni, mert megadják az árát. Duzzogjunk bár, sutyomban terringettez-zünk, de fizessünk és vágjunk jó képet hozzá, mert gyorsvontattal és ügyvéddel nem jó összeütközni. Drága pénzen tanulta ezt meg egy komáromi földbirtokos: A földbirtokos urnak egy kis ügye-baja volt a budapesti járásbírósnál s megbízta vele egyik fővá-rosi ügyvéd ismerősét. A fiskális elintézte az ügyet s háromszáz forintos költségjegy-zéket küldött gazdag kliensének. A földes ur nagyon megharagudott a drága pereske-dés miatt, de gavallér léte mégis elküldte a három darab száaszt, hanem a posta-uta-vány szelére ráírta: Itt a háromszáz forint, vegyen rajta kötelet. Három nap telt el s az ügyvéd nem jelentkezett az erős meg-jegyzes miatt, hanem negyednap egy vag-gon kötél érkezett a komárommegyei pusz-tára s a szállítványhoz mellékelve az ügy-véd sorai, amelyekben jelenti, hogy a birto-kos rendelkezésre küldi a kötelet, egyttal fi-gyelmebe ajánlván régi költségzámláját, amelyhez „kötélvásárlási díj“ czimén még egy csekély ötvenforintos összeg is járul. A földesur most fúnek-fának kínálja a nya-kába szakadt sok kötelet, közben erősen

emlegetvén az ügyvédi praktikával kapeso-latosan az összes mennybéli szenteket.

— **Budapesti Napló, az ujságírók lapja.** Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizennyolcz magyar ujság-írónak az esetére, akik, hogy függetlenit-sék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozó tőke nyüge alól, megala-pították a maguk erejéből, minden vállalat mellözésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Napló-t. A lelkes kis csapat most, egy esztendő leforgása után, a szabadelvű magyar közönségnek leg-kedveltebb ujságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jóhírű írói neveket, bámu-latos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mindazt, ami e szerkesztő-ség, e lap szabadelvű és feltétlenül min-den irányban független politikájának, nem-zeti érzületének és magas izlésének minden huszonnégy órájában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiainak gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai czikkei, amelyek nyoma-tékossá teszik a fiatal, de politikai sulyra már is döntő jelentőségű ujság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonalá, gazdag informatív anyaga, kitünő értesüle-sei, kimerítő, ötletes, változatos, eleven ro-vatai s mindenrendű közleményeinek válto-zatossága és folyton gyarapodó bősége: nap-ról-napra ékesszólóan tanuskodik arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is, amely meg-jelenését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt pá-ratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a szerkesztői üzenetek rovatában. A magyar közönség nekünk családunk. A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csakis addigi munkás-ságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiaira apellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott önbí-zalmában és nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel az ügyét az első percztől fogva. És hogy a közön-ség se csalódjék benne, arra vállvetve, sza-kadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törek-szik. A szerkesztőség, amelynek belső tag-jai: Vészi József főszerkesztő, Braun Sán-dor felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Ele-mér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferencz, Papp Dá-niel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán, napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcába. Hűséges szövet-sége e ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Besseney Ferencz, Békefi Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malo-nyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné, No-gáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsek Anna neveit említjük most. Ez rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztositaka jövőendő szilárd existenciájá-nak. És még egy. Annak az ujságnak,

amely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hir lapirodalom magas színvonalában és a magyar-írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Meteorologiai jelentés szept. 19-től szept. 22-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
19	7	62.4	+9.7	NW ₂	7	—	
	2	60.3	+19.8	S ₂	1	—	+20.2 + 8.8
	9	60.3	+12.2	—	0	—	
20	7	58.2	+12.4	N ₂	1	—	
	2	55.3	+25.0	S ₁	8	—	+25.6 + 14.0
	9	57.0	+15.8	SW ₁	4	0.2	
21	7	58.5	+15.7	—	10	—	
	2	57.4	+22.8	S ₂	8	—	+24.0 + 14.0
	9	57.0	+15.1	NW ₁	1	1.2	
22	7	55.0	+15.0	—	10	—	
	9						

Kilátás: Boros, esős idő később lehűléssel.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég △ = dara.

Apróságok.

Eszmeszilánkok.

Ah, semmi sem tökéletes... még a hazugság sem.

Az elv olyasmi, ami arra való, hogy valami kellemetlen dolgot ne kelljen megtennünk.

A legerősebb fájdalom a szarkazmusban nyilvánul.

Aki becsmélve beszél önmagáról, az haragszik, amikor hisznek neki, és dühöng, amikor elmondják róla, amit ő maga mondott.

Csuklás-járvány.

A bécsi leányiskolák egyikében történt, hogy — nevezük így — Margitka csuklani kezdett.

— Láányok — mondotta — va-valaki go-gondol reám...

A leányok igenlőleg bólintottak, mert hiszen így tartja ezt a babonás hit. Margitka megint csuklott.

— Má-má-már megint reám gondol.

És egyre sürűbben csuklott. A többi leány irigykedve nézett reá. Milyen jó neki! — reá annyit gondol az a bizonyos valaki. És szerették volna, ha ők is csuklani kezdtek volna ez okból. És ime, kis vártatva Mariska is csuklani kezdett.

— Reám is gondol valaki, csuklotta büszkén.

De a büszkeség csakhamar lefogyott úgy az ő arcáról, meg a többiekéről is, amikor egymásután sorra csuklani kezdtek. Harminczöten voltak ott együtt és tizenhatan voltak így.

— Ne gondoljatok már reánk, könyörögtek a valakinek — de hiába: a csuklás csak akkor allott el, amikor aludni tértek. Amikor felebredtek — kezdődött újból. A dolog persze nagy rémületet keltett és orvost hívtak, aki aztán konstataulta, hogy a csuklás egy vérszegény, hiszterikus leányon kezdődött és aztán valami megmagyarázhatatlan idegérzékenység folytán ragadt át a többiekre, akik szintén többé-kevésbé vérszegények voltak.

Rövid időn kigyógyították őket. Az eset különben nem újdonság, mert Charcot is konstataulta már, hogy vérszegény leányokat gyakran fog el ily nagymérvű csuklás.

Közgazdaság.

A magas buza-árak.

Tizenöt évvel ezelőtt, 1881-ben jegyezett a budapesti börze olyan magas buza-árakat, a minőket jegyez most. Ez időtől kezdve aztán folytonosan csökkentek az árak, míg végre 1895-ben érték el a minimumot, amidőn az árak 6 frt 86 krra csökkentek le. Nem csoda, ha e hosszú tizenöt év alatt a gazdaosztály eljutott a kétségbeesésig, sőt nagyon sokan a tönk széléig, mert mezőgazdasági jó terményüket, a búzát, semmivel sem lehet pótolni; itt-ott megterem a cukorrépa, a cikória, a len stb., melyek kárpótolják némileg a gazdát a buza alacsony ára esetén is, de országszerte a buza alacsony árát semmivel sem lehet pótolni. Most azután fellélegzene a gazdaközönség, ha volna mit eladnia; sajnos, a magas buza-árakból valami igen nagy haszna a gazdának ez idén sincs, mert köztudomásu, hogy országszerte nagyon kevés helyen kielégítő a termés, legtöbb helyen azonban a közepesnek alig fele. Gyenge termésünk mellett azonban mégis valóságos szerencse a buza-árak ily nem is remélt mérvbeni emelkedése, amennyiben a csaknem kétszeres árak mellett bevételeink semmi esetre sem fognak apadni.

Alig vonja valaki kétségbe, hogy a buza-árak ily rohamos emelkedésének egyedüli oka a világ buzakészleteinek megapadása s a csaknem világszerte mutatkozó igen silány termés. Már a múlt évben Indiának igen silány, Amerikának sem a legjobb termése volt, s így már akkor előrelátható volt az árak emelkedése. Ez évben tudvalevőleg Európaszerte silány a termés, s a többi világrészekben sem kielégítő az eredmény, s ezen körülményből kifolyólag emelkednek az árak, amely emelkedés ha nem is lesz állandó, amint hogy a végtelenig nem is emelkedhetnek az árak, de biztosítanak legalább a rohamos visszaesés ellen. A buza-készletek oly módon meg fognak a jövő aratásig apadni, hogy felhalmozódás egykönnyen jó termés esetén sem fog ismét beállani, s így csaknem bizonyosa vehető, hogy oly alacsony árakat, aminőket mostanában láttunk, vagy egyáltalán nem érünk meg többé, vagy csak a messze jövőben.

A jelenlegi magas árak arra biztatják a gazdát, hogy beleakasztva ekéjét földjébe, szántson föl minél többet, s vessen el annyi búzát, amennyit csak lehet. Ez volna azon-

ban a leghelytelenebb eljárás, mert ezáltal kiközkötené egyrészt gazdaságát egyensúlyából, másrészt pedig ha világszerte sokan cselekednének így, a beálló túlprodukczió következtében az árak ismét rohamosabban esnének. Vessünk be búzával csak akkora területet az idén is, mint a mekkorát bevetettünk eddig, de e területet azután készítsük elő úgy, hogy kedvező időjárás esetén lehető legnagyobb termést nyerhessük.

A jövő termés biztosítására három irányban kell tevékenységet kifejtenünk; talajunkat meg kell művelnünk a lehető legjobban, termőségét fokozandó el kell látnunk elegendő trágyával, végül a lehető legtisztább, legjobb minőségű vetőmagot kell alkalmaznunk.

A szántást illetőleg a következők jegyzendők meg. Ha a búzának repce, zabos búkköny vagy más, korán lekerülő növény volt az előveteménye, annak tarlója mihamarabb s aképen feltörendő, hogy a gyommagvak ilyen módon a talajba kerülven, mihamarabb kicsirázzanak. A sekély feltörelést egy mély keverő szántás kövesse, mi által nem csak a talaj porhanyittatik, de a kikelt gyomok is elpusztulnak. Végül a vetést megelőzőleg egy héttel közép mély vetőszántás adandó a talajnak.

A talajnak ily módoni megművelése mellett a trágyázás igen fontos kérdés. Nyáron istálló-trágyát alkalmazni nem szokásos, de közvetlen búzánál nem is czélszerű, mert magas lény-tartalmánál fogva a buza megdőlésére vezet; ezért szokásos mindenkor az elővetemény, pl. zabos búkköny alá trágyázni. Az újabb kísérletek azonban határozottan azt bizonyítják, hogy olyan talajokon is, amelyek az elővetemény alá trágyázva volt, a szuperfoszfát lényegesen fokozza a termést. Bizonyos, hogy egy métermázsza szuperfoszfát legalább ugyanolyan mennyiségű terméstöbbletet ad, de az eseteknek legalább fele részében "-/szor, sőt többször olyan súlyú terméstöbbletet. Fontos momentum ez különösen ma, amikor a szuperfoszfát igen olcsó: 3¹/₂—4¹/₂ forint métermázsánként, ellenben a buza igen drága. Az alkalmazott szuperfoszfát ára legalább háromszorosán térül meg a mai árviszonyok mellett. Kat. holdanként 1—1¹/₂ métermázsza szuperfoszfátot alkalmazhatunk, és pedig a vetőszántás előtt szórván azt el.

Kiváló gondot kell azután fordítanunk a mag jószágára, csiraképességére és tisztaságára. Oly vidéken, hol kevés a csapadék, legjobban ajánlható a tisztavidéki, a bánsági buza vetőmagul; azonban csapadékus vidékeken nagyobb hozamot érhetünk el a piros magu német búzával. Köztudomásu dolog, hogy a magváltozás is kedvező befolyással van a termés eredményére, miért is ne mulasszuk el időközönként magot cserélni. A páczolás is fontos dolog, amelynek gyakorlatában a magyar gazdaközönség különben eléggé benne van.

Ezek volnának szem előtt tartandók most, az őszi vetés megkezdése előtt. A már kikelt buza további ápolásáról más alkalommal.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Lóhere. Daczára annak, hogy az időjárás a cséplésnek e héten is kedvezett, mégis csak egyes kész tételék lettek kinalva. Mig gazdáink a jelenlegi árakat alacsonyoknak tartják, addig Amerika a hét

folyamán napról-napra lejjebb ment a jegyzésekkel, úgy, hogy a „fancy bulked és re-leaned“-jelű legfinomabb minőség, mely még néhány nap előtt 38—39 márkáért jegyezett, jelenleg 32½ márkáért sűrűszen ajánlatik. Ebből az következtethető, hogy Amerikának kitünő termése van és az habár amerikai lóherét sok vidéken csak a legvégső esetben és akkor is kényszerből veszik, a folytonos ár-csökkenés az európai minden tájbeli termelvényekre nagyon kellemetlen nyomást gyakorolt és ebben leli magyarázatát az is, hogy a külföldi vevők tartózkodók. Ilyen körülmények között csak itt történtek kötések és pedig ideai termésbányai 38—40 frtjával, északmagyar és nagyszemű tiszavidéki 40—43 frtjával fizetett.

Luczerna. Míg más években ezen időtájban meglehetősen készletek kerültek piacra, addig ilyenek ez ideig kimaradtak és így igazoltnak látszanak azon hírek, melyek egy magyarországi általános rossz termésről beszélnek. Bevárando most az, vajjon a szeptemberi időjárásnak oly kedvező lefolyása lesz-e, hogy a harmadik kaszálás jól beérik és így a rosszul sikerült második kaszálásért némi pótlásunk lesz.

C s a r n o k.

A három nőtestvér.

Németből: Dr. B. G.

(Folytatás.)

Nem is kísértjük meg leírni a gyermekek fájdalmát. A temetési szertartás után Henry lord azt javasolta, hogy Jorkshirebe jószágukra utazzanak, amde érezve, hogy még igen fiatal a három leányt egyedül védelmezni: kérte Clarkot, hogy nejével együtt náluk maradjanak, míg valamelyik testvére — tevé hozzá szomorúan — férjet választ, s a más kettőnek védője lesz. Aztán — mondá — én elhagyom Angliát.

Clark észrevette az ifju lord levertségét, bátortalanágát, s azt mondá, hogy Western lady e tárgyban beszélt már vele.

— Édes Clarkom, — válaszolá Henry lord — ismeretes-e ön előtt anyám mindenik gyermekének születése?

— Igen az; úgy az ön atyja mint anyja egyformán megtiszteltek barátságukkal; remélem, igényt tarthatok a fia bizalmára is.

— Nincs mit öre biznom, — viszonzá Henry — úgy hiszem, én már természetből zárkózott, nyugodt vagyok, ennyi az egész; de remélem, lesz mindig annyi erőm, hogy másoknak s kivált testvéreimnek boldogságával foglalkozzam. E tekintetben ön bizonyára mindig segítségemre lesz.

Clark ismétlen biztosította őt tiszteletéről s igyekezett ujjal is, habár sikertelenül, az ifju barát bizalmát megnyerni.

Henry hallgatott, s úgy látszik, sokat szenved a tolakodás miatt.

Több hónap telt el; Western asszony lányainak heves fájdalma önmegadásba ment át, mely szükségkép követte a változhatatlan szenvedést. Egyébiránt oly bizalmas bensőségben éltek együtt, hogy már ebben is némi vigaszt lelhettek. Különböző jellemük dacára voltak hasonló vonzalmaik, s érzelmeik; arra voltak teremtve, hogy egymást kölcsönösen boldogítsák.

Lujza komoly volt, inkább szelid, mint szenvedélyes, de fogékonyságát mindig az értelem vezette; a közlekenyebb, gyöngédebb Mathild gyakorta mosolygott, bár szemei

még könnyektől nedvesek valának; naivsága gyöngébb egyéniségének megkapó varázst kölcsönözött. Talán inkább el volt kényeztetve, mint testvérei, mert az ápolásra, gondozásra nagyobb szüksége volt, mint a többieknek. Csak a testvéreivel erővel teljesebb alkatu Fanninak sikerült Henry homlokáról elsimitani a ráncokat, vagy elenyésztetni Lujzának komolyságát, s ő ügyelt arra is, hogy Mathildért ne aggodalmaskodjanak tulságosan.

— Mert — mondá nyugodtan — éppen az által teszik gyöngébbé, hogy egészségére kelletlenül inkább vigyáznak.

A három nőtestvér tehetségei is különbözők voltak. Lujza a hárfajátékban tűnt ki; Mathild alig tudott néhány egyszerűbb dalt énekelni, de hangja igen jól illett testvére hangszeréhez. Igen csinos volt és ügyes, rendszerint ő öltöztette föl nőtestvéreit is. A mindig mozgékony, szilfidként lebegő, csalógányszerűen éneklő Fanni mindenből, amihez nővérei kifogástalanul értettek, tudott valamit. Ámbár Lujzához és Mathildhoz is hasonlított, ő maga bevallotta, hogy testvéreinek se szépségével, se finomságával nem mérkőzhetnek arcvonásai; színe élénkebb volt, s vidámságtól ragyogó szemei kisebbek, s kevésbé voltak tiszták. Henryt rendkívül szerette s természetes védőjének tartá. Lujza barátjául tekinté Henryt, kinek engedelmeskednie kell; Mathild a fiatal emberben társat látott s nem mulasztotta el a legkisebb figyelmet, mi a bizalmasságot oly vonzóvá teszi. Gyermekkorában neki szakasztá kertjének legszebb virágait; mikor felnőtt, legelső rajzai díszíték Henry szobáját. Fanni ellenben ingerkedett vele s biztosítá, hogy nem fog neki engedelmeskedni, azonban a megnyerő jó leány szemei könnyekkel teltek meg valahányszor a szeretett fítestvér szomorubb lett a szokottnál, s ilyenkor némi könnyedséggel szórakoztatá őt, igyekezve megszabadítani azoktól a gondolatoktól, melyek napról-napra bánatosabbak, szomorubbak lettek.

Feladata ennélfogva folyton nehezebb lett. Henry lord sokszor egészségi állapotát adta okul levertségének, s még is vonakodott orvosi segélyhez folyamodni; nőtestvérei kérése, valamint Clark tanácsa dacára is az egész napot s néha az éjeket is az erdőben tölté. Senki se merészelt kérdezősködni, vagy jelenlétében vidámságot mutatni.

Clark második fia volt atyjának, saját akaratából és nem kényszerítés következtében adta magát egyházi pályára. Rokonival mindig jó viszonyban élt. Fítestvéreinek két fia gyakran meglátogatta őt, s egyszer, midőn nem találták otthon, Henry meghívásának engedve, a kastélyba mentek, hogy több időre ott maradjanak.

S most elkezdődtek a leányoknak azok az élvezetei, melyeket az ifjuság éppen ifjusága által szerezhethet meg. Lovagoltak, sétáltak és halásztak a kis tóban, melyen egy csinos csónakocska lebegett; ártatlan mulatságok mind, melyekből Clark asszony sohasse hiányzott, de melyekben Henry lord nem vett részt soha. Henry majd mint tulvilági lény jelent meg szobája ablakánál, majd meg dühösen szarvasokra vadászva eltűnt az erdő sűrűjében. Sem Mathild gyöngéd kérései, sem Lujza észrevételei, vagy Fanni kítőró vidorsága nem bírták otthon tartani. Csupán egyetlen egyszer volt jelen egy általa kényszerűségről adott ebéd, de sötét pillantása, rövid, szakadozott szavai s a hidegség, melylyel Clark rokonait fogadta,

megzavarták az ünnepélyt. Az ifjak, kik születésre nézve vele egy rangban állottak, a nem nagyon hizelgő bánásmódot aligha eltűrték volna, ha nem lesznek vala szerelmesek a két nőtestvérből. Minthogy pedig boldogságuk biztosítása végett a két leányt jól ki akarták ismerni: mindhárom nőtestvérral egyenlő előzékenységgel bántak. Györgynek, az idősebb fiúnak, egész eszélyére volt szüksége, hogy a Henry magaviselete miatt fel-felháborodó öcsését lecsillapítsa, kivált mikor ez egy alkalommal Henryt egyedül Mathilddal pillantotta meg a csónakban, a tó közepén, mit Henry — úgy látszott — csupa ingerkedésből tett. György látta, hogy itt az idő nyilatkozni, s azért nagybátyjához fordult.

— Megnyertétek-e atyátok beleegyezését? kérdé Clark.

— E nélkül nem mertük volna hódolatunkat nyilvánítani a hölgyek előtt; de még Henry lord jóváhagyására is szükségünk van.

— Ez kétségkívül nehéz lesz — véle a lelkész. Nem tudom, mi baja a lordnak, de előttem salányszerű. Valami bánata van, amit nem bírok kitalálni, s külözködő magaviselete miatt még inkább óhajtom, hogy nőtestvérei férjhez menjenek. Elő fogom terjeszteni neki ajánlataitokat. De mond csak, a három testvér közül melyikre esik választásod?

— Bátyám! ön hihetőleg csodálkozni fog, hogy én komoly természetemmel a vidor, élénk Fannit szeretem, pajzán öcsém pedig a komoly Lujzát.

— Teljességgel nem bámulok; az egymáshoz nem hasonló jellemek rendszerint találni szoktak, azonban Mathild is nagyon érdekes teremés. Egyébiránt örvendek, hogy így van, majd talál a szeretetreméltó gyermek is magához valót. Bizony megérdemli.

— Valóban meg, s én egy ideig ingadoztam is a választással közte és Fanni között, s ami mégis ez utóbbihoz pártoltattott, az Mathild közönyössége a házasság iránt. De hagyjuk ezt. Kérem, adja át bátyám, Henry lordnak ajánlatainkat, én addig a nagy tertenben leszek s ott várom a boldogító jelt.

Clark Henrik szobájába sietett, ki keblébe rejtve valamit, hevesen ugrott fel.

— Azt hiszem . . .

— Zavarom talán? hát a barátságunk ennyi sincs megengedve?

— Oh igen, igen — szóló Henry szeliden.

— Nem tartóztatom soká. Henry lord! György és Eduárd az ön két testvéreinek kezét kérik.

— Nem adom beleegyezésemet.

— Akkor hát legalább megmondja okát.

— Senkit sem akarok szerencsétlenné tenni. Egy óra múlva tudatni fogom határozatomat, melyből meg fogják érteni annyiszor hibáztatott magaviseletemet is.

A két barát elvált, Clark bement a nagy terembe, s György észrevette a lelkész aggodalmát.

Végre ütötte a tizenegyet, a szolga átadta Henry levelét. A lelkész az ablakhoz lépve olvasá:

„Tudja meg ön a legiszonyubb titkot. Két év óta szeretem egyik nőtestvéreimet. Hiába kértem az Istent, hogy kioltsa szíveimből ez érzelmeket, akár elettemmel is. Mikor beteg atyámtól megtudtam, hogy a három közül egyik nem testvérem, remélni kezdtem egy pillanatig, már-már halát adtam Istenemnek; amde nőtestvéreim nem akarták megtudni a titkot. Most férjhez akarnak menni. Én nem nézhetem végig e

házaságot; én meg akarok, meg fogok halni, mikor e soraimat olvasni fogja."

Clark nem olvasott tovább, kirohant a teremből. Henry szobája zárva volt. Betörték az ajtót, s ott állt az ifju pisztolyal kezében.

— Szerencsétlen! — kiáltá Clark kiragadva a fegyvert — egyik hibát a másikak akarja elsimitani?

— Ah Istenem! ne nézzen így reám, én megérdemlem megvetését.

— Az örültet nem szokták megvetni, — felelt a lelkész szigorúan — ön hát azt, akit szeret, kétségbeesésbe akarja taszítani?

— Többet szenvedek, mintsem élni tudnék tovább.

— És ha az ön szerelme nem volna vétek, ha talán? . . .

— E „talán“ nem elég-e már?

— Én megoldhatom a talányt, én tudom az igazságot.

— Ne mondja meg azt; hadd haljak meg azzal a gondolatnal, hogy nem vagyok vétkes.

A szerencsétlen a fegyver után nyult, miközben valami kiesett kebléből. Clark felémelé azt.

— Mathild arczépe! — kiáltá föl — térdre ifju! Adjon hálát teremtőjének. Mathild nem az ön testvére.

Henry lord örömeben felsikoltott.

Fel év mulva három pár boldogságában gyönyörködött a lelkész és neje.

(Vége.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint, — japáni chinai stb. — a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes HENNEBERG selymet 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, esikos, kecskázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a hához szállítva, mintákat postafordultával küldenek: HENNEBERG G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyárai ZÜRICHBEN. Svájcban ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (2).

Eladó birtok.

Alsó-Fehérmegyében a tövisi vasutállomástól 10 percz távolságra fekvő Diód községben 300 k. holdas tagosított, eddig házilag kezelt birtok eladó. Gyönyörű lakás, kitünő levegő, kitünő gyümölcs és szőlőtermő hely.

Értekezhetni Gaal Béla tulajdonossal Diódon, u. p. Tövis. Ügynökök nem díjaztatnak.

1229 1-4

591—1897. szám b. v.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósg 6472 S97. számú végzése által Novits Regina végrehajtató javára Szatmári Márkovits Lajos ellen 1200 frt tőke, ennek 1897. év július hó 27. napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 780 frt 70

krra becsült bolti ezüst- és aranyemlékek, egymint órák, gyűrűk, broszok, bolti állványok stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6702—1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Diódon az előjáróság házában leendő eszközzésére 1897. évi október hó 1-ő napjának d. u. 2 órája batáridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1897. évi szeptember hó 10-ik napján.

Gajzágó Simon,

kir. bír. végrehajtó.

1230 1—1

The Continental Bodega Company.

Valódi hamisítatlan külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •
• Tarragona s. a. t. •
Legjobb bevásárlási forrása

Raktár:

Nagy-Enyeden
Winkler János
urnál.

1168 7—20

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ.

Ujságírók lapja!

A magyar sajtóban páratlan az a siker, melyet a

Budapesti Napló

aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát és szókimondó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvűségnek sok diadala fűződik már a Budapesti Napló pályájához és a reakzionárius törekvések kudarczai megannyian a Budapesti Napló egy-egy sikerét jelentik.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit, és érdekesség, frissesség, ötletesség dolgában verseny nélkül áll. A Budapesti Napló minden egyes száma egy-egy zsurnalisztikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vészi József.** * A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A Budapesti Napló belső dolgozóitársai:

Ábrányi Eml, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Janovics Pál, Dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pekár Gyula, Dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, ezikkirók és tárczeírók díszes sora:

Agai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignac, Kuba Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tutsek Anna.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értesülései kitünők. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat nyolcz napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX. Üllői-ut 15. szám.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját: A BUDAPESTI NAPLÓT.

1226 2—3